

Høgskolen i Sør-Trøndelag		
Høgskolestyret		
Orientering		Dato: 27.02.15
Til: Høgskolestyret	Saksbehandler: studiedirektøren	
Fra: Rektor		
O-sak		
HS-O-05/15 Orienteringssaker		

ÅRSRAPPORT

LÆRINGSMILJØUTVALGET

2014

Læringsmiljøutvalgets sammensetning

HiSTs læringsmiljøutvalg (LMU) er sammensatt av fire representanter fra studentene og fire representanter fra høgskolen. Studentene som oppnevnes for ett år av gangen blir oppnevnt av Studentparlamentet, de ansatte blir oppnevnt av Rektor for fire år. To studentmedlemmer følger kalenderåret, og to medlemmer har studieåret som funksjonsperiode. I tillegg har representant fra Studentsamskipnaden (SiT) anledning til å stille med observatør- og talerett i utvalget.

Perioden 01.01.2014-31.07.2014

Medlemmer	Varamedlemmer
Leder: Bjørg Næss Frost, rådgiver for studenter med funksjonsnedsettelse	
Synne Grønvold, student (2014)	Knut Anders Kjelsrud
Andrea Ohna Harjo, student (2014)	Håvard Hjertås
Fredrik Oterhals	Karen Marie Skaret
Tomas Toft	Trine Kvistad
Christian Brødreskift, campusdirektør	Terese Brekke, driftsleder
Einar Hjorthol, dekan	Thorleif Hjeltnes, første lektor
Gunnar Bendheim, studiedirektør	Sølvi Karlsen, biblioteksjef
Velferdsdirektør SiT, Espen Munkvik (observatør)	
Rådgiver Kjerstin Tobiassen (observatør SKU)	

Perioden 01.08.2014 – 31.12.2014

Medlemmer	Varamedlemmer
Leder: Bjørg Næss Frost, rådgiver for studenter med funksjonsnedsettelse	
Synne Grønvold, student og nestleder (2014)	Knut Anders Kjelsrud, student
Fredrik Oterhals, student	Nora Bjørk Skuterud, student
Håvard Hjertaas, student	Ole Edward J.Nystad, student
Andrea Ohna Harjo, student (2014)	Håken Lunn, student
Gunnar Bendheim, studiedirektør	Sølvi Karlsen, biblioteksjef
Christian Brødreskift, campusdirektør	Terese Brekke, driftsleder
Einar Hjorthol, dekan	Thorleif Hjeltnes, førstelektor
Velferdsdirektør SiT, Espen Munkvik (observatør)	
Rådgiver Kjerstin Tobiassen (observatør SKU)	

Sekretariat for utvalget: seniorrådgiver Kjersti Møller

LMUs mandat og virkeområde

I universitets- og høyskolelovens § 4-3 slås det fast at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og skal i samarbeid med studentsamskipnaden legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden ved lærestedet. Det er læringsmiljøutvalgets (LMU) oppgave å *bidra* til at bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven blir gjennomført, *delta i planleggingen* av tiltak vedrørende læringsmiljø og *følge nøye med* i utviklingen av spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. LMU skal også *være orientert* om klager institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet og kan *gi uttalelser* om disse forholdene, samt *gjøres kjent med* eventuelle pålegg fra Arbeidstilsynet. LMU skal årlig avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø.

Ved HiST har også LMU et spesielt ansvar for å følge opp *Handlingsplan for tilrettelegging av studenter med nedsatt funksjonsevne ved HiST* og rapportere om tiltak i den forbindelse. Som en spesifisering av LMUs mandat og virkeområde har styret ved HiST også vedtatt et mandat for LMU (se vedlegg 1).

Møtefrekvens og oppmøtestatistikk

LMU avholdt 3 ordinære møter i 2014 og møtene har i hovedsak vært fulltallige enten ved at medlem eller vara har vært til stede. I tillegg har LMU hatt dialogmøter med Avdeling for sykepleie (ASP) og Avdeling for teknologi (AFT) og to fellesmøter med SKU om Studiebarometeret og om Helse- og trivselsundersøkelsen (SHOT).

Hovedsaker LMU 2014

Rapportering under er strukturert etter handlingsplanen 2014-2016. Under de enkelte hovedpunkt følger også en oversikt over råd til ledelsen ved HiST fra LMU.

LMUs rolle

LMUs rolle har vært gjenstand for flere diskusjoner i møtene 2014. Oppsummert har man i LMU kommet frem til at utvalget skal ha et overordnet perspektiv hvor ansatte skal trekkes inn etter behov. Det er behov for et bevisstgjørende og holdningsskapende arbeid ved HiST og studentene blir særlig oppfordret til å være mere «på» de store sakene på høgskolen. LMU skulle gjerne hatt bedre oversikt over hvordan studentenes læringsmiljø ivaretas og rapporteres ved institusjonen, og ser på dialogmøtene som et godt virkemiddel i dette arbeidet.

Referatene fra utvalgets møte er lagt på utvalgets egen hjemmeside på hist.no slik at alle kan orientere seg om hva utvalget jobber med.

LMU har også påsett at det gis god opplæring til nye studenter i LMUs arbeid og virke. Formålet med dette har vært å trygge studentene til å ta en aktiv rolle, samt gi en hensiktsmessig innføring i utvalgets arbeid.

Ny handlingsplan for LMU

LMU vedtok ny handlingsplan for 2014-2016 25.03.14 (se vedlegg 2). Denne tar utgangspunkt i at studentrepresentasjonen i LMU er en vesentlig del av utvalgets unikhet. Handlingsplanen er strukturert etter fire dimensjoner:

- Mangfoldsperspektivet
- Fysisk læringsmiljø
- Psykososialt læringsmiljø
- Organisatorisk læringsmiljø (herunder også digitalt læringsmiljø)

I arbeidet med HP2014-2016 fikk utvalget god hjelp fra Universell som ga et eget foredrag om modell for systematisk utvikling av læringsmiljø i eget LMU-møte. Universell er nasjonal pådriver for universell utforming.

Mangfoldsperspektivet – tiltak 2014

Det stilles krav om at et læringsmiljø utformet etter prinsippene om universell utforming, at det er lagt til rette for begge kjønn, samt at det legges til rette for at studenter med nedsatt funksjonsevne skal kunne studere ved HiST. For å følge opp dette holdes LMU orientert om alle klager institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet, jf. krav i universitets- og høyskoleloven § 4-3. LMU har innmeldte klager fra «Si din mening» som fast punkt på sin møteagenda og har fått fortløpende informasjon om oppfølging. I 2014 mottok LMU tre slike saker.

LMU bistod i arrangementet Studiekvalitetsdagen 2014 hvor universell utforming for et inkluderende læringsmiljø i et mangfoldsperspektiv var tema.

Råd til ledelsen:

LMU har bedt studiedirektør følge opp den tilbakevendende utfordringen at HiST ikke kjenner hvilke behov studenter har før de faktisk møter på studiestedet, og at det av den grunn er ønskelig med et system som ivaretar en slik tilbakemelding før oppstart på studiet, for eksempel i det man takker ja til studieplassen.

LMU ga innspill til SPO i forbindelse med høringsinvitasjon Handlingsplan for HMS og arbeidsmiljø 2014.

Fysisk læringsmiljø – tiltak 2014

LMU har fått jevnlig oppdateringer fra Campusdirektør vedrørende pågående byggesaker. Status om pågående utbedringsarbeid som foregår med hensyn til eksisterende bygningsmasse og nybygg er gitt i nesten samtlige møter. Hovedvekt har vært på orientering om oppgradering av utstyr og de ulike campusprosjektene. HiST har utarbeidet romprogrammer og materialvalgspesifikasjoner for å sikre at kravene til universell utforming ivaretas og studentenes behov dekkes. Det fremstår som klart for LMU at HiST er i en interrimperiode inntil komplett byintegreert campus er på plass.

To representanter fra LMU har også deltatt på ekstraordinært AMU-møte i forbindelse med pågående byggeprosjekter for å sikre samhandling i saker som vedrører studentenes læringsmiljø.

Råd til ledelsen:

LMU skal ha en pådriverrolle, ikke iverksettende rolle når det gjelder campusutvikling og kan bistå med iverksettelse av beste praksis når det gjelder universell utforming.

Føringer i byggeprosjekter ved HiST skal gjennomgå av LMU. LMU-representanter skal inviteres av Campusdirektør til å delta i gjennomganger og prosjekteringsmøter der læringsmiljø er et vesentlig tema.

I dialogmøte med ASP kom det frem at studenter hadde vedvarende problemer knyttet til tilgang på grupperom, belysning, varmeregulering og ventilasjon i undervisningsareal, grupperom og lesesaler. Det oppleves også problematisk at dekningsgrad ikke tillater bruk av SRS i undervisningen i tilstrekkelig grad. Dette skal følges opp av Campusdirektør i dialog med avdeling og studenter.

Psykososialt læringsmiljø –tiltak 2014

LMU har fått tilgang til resultater og funn fra kartlegginger som SHOT-undersøkelsen som har relevans for studentenes totale læringsmiljø

HiST arrangerte i samarbeid med Høgskolen i Sør-Trøndelag LMU-forum 2014 hvor tema var studentenes psykososiale læringsmiljø og læringsmiljøutvalgenes rolle i det forebyggende arbeidet. Utgangspunktet for arrangementet var studentenes helse- og trivselsundersøkelse i 2014, i regi av Studentsamskipnadene som viser at mange studenter opplever ensomhet, og at en av fem sliter med psykiske symptomer.

LMU har også fått presentert tiltakene «Optimal student» og «Lykkepromillen» som omhandler rusproblematikk og studenter. Disse initiativene har LMU anbefalt å legge innen SiTs rammer, snarere enn institusjonen.

Råd til ledelsen:

LMU har rettet en anbefaling til høgskolens ledelse om å opprette et ressurs- og mestringssenter ved HiST, med grunnlag i at LMU ønsker et samordnet tilbud som kan bidra til økt mestring hos studentene og samlet sett utgjøre en ressurs både for studenter og ansatte. Slik LMU ser det vil dette gi en bedre utnyttelse av eksisterende ressurser og sikre større grad av likebehandling sett i lys av dagens kapasitet.

LMU har tatt opp SHOT-resultatene i egne møter og har gitt en anbefaling til ledelse ved HiST og Studentsamskipnaden i Trondheim som blant annet omfatter viktigheten av å nyttiggjøre resultatene fra SHOT i egen campusutvikling. Det rettes ønske til SiT om bedre tilstedeværelse og bedre synliggjøring av SiTs tilbud på de ulike campus, og en mer helhetlig tilnærming til studenters mestring av studentlivet. LMU ønsker å vektlegge viktigheten av tett samarbeid mellom SiT og HiST i arbeidet med å bedre studentenes læringsmiljø.

LMU har også ønske om at SHOT-undersøkelsen bør gjøres mere omfattende i betydning av at den rettes mot alle studenter, ikke bare et utvalg.

Organisatorisk læringsmiljø – tiltak 2014

LMU startet i 2014 dialogmøter med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte avdelinger, noe LMU ønsker å fortsette med i 2015. Hensikten med møtene har vært å bevisstgjøre fagmiljø på LMUs rolle og arbeid, samt få kunnskap om hva som gjøres på avdelingene for å skape et godt læringsmiljø slik at LMU er i stand til å holde seg oppdatert på status innen læringsmiljø. Dialogmøtene, samt innsikt i ulike læringsmiljøundersøkelser, studentenes helse- og trivselsundersøkelse, gjør at LMU kan løfte opp læringsmiljøspørsmål som kan være nyttige for hele institusjonen.

LMU har avviklet 2 dialogmøter i 2014 med Avdeling for sykepleie (ASP) og Avdeling for teknologi (AFT). Referat fra besøk er tilgjengelige på LMUs nettsider.

LMU har mottatt jevnlig rapport fra rådgiver for studenter med funksjonsnedsettelse vedrørende Handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse.

LMU har synliggjort sin eksistens i form av deltagelse på aktuelle konferanser, seminarer samt promotert og gjøre utvalget kjent ved at LMUs leder holdet innlegg på tillitsvalgskonferansen 2014 og HiST deltok som vertskap for LMU-forum 2014 sammen med Universell.

Høgskolens pris for læringsmiljø og studiekvalitet ble i 2014 tildelt en tverrfaglig faggruppe som har utviklet en egen undervisningsmodul innenfor smitte for mat.

Råd til ledelsen:

AMU har fattet vedtak om at det skal opprettes et eget arbeidsutvalg som skal se på informasjon om HMS for studenter og hvilke informasjonskanaler som skal benyttes. I den

forbindelse har LMU anbefalt at HMS-begrepet for studenter må sees i sammenheng med LMUs lovpålagte oppgaver og at HiST må være samkjørt når det gjelder igangsettelse av slike tiltak. Det forventes et tett samarbeid mellom LMU og AMU i den forbindelse.

I dialogmøtet med ASP kom det frem at flere av felles læringssystemer ikke fungerer etter intensjonen og at systemer ikke burde tas i bruk i fullskala før nødvendig funksjonalitet er på plass da dette oppleves krevende for intern informasjonsflyt. Dette følges opp av studiedirektør.

Mandat for Læringsmiljøutvalget ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (vedlegg 1)

Vedtatt av Høgskolestyret i møte 24. oktober 2012 (sak HS-V-29/12)

1 Læringsmiljøutvalgets mandat

1.1 Læringsmiljøutvalget skal ta opp saker som angår studentenes totale læringsmiljø og som ligger innenfor institusjonens kontrollsfære. De enkelte deler av virksomheten og enkeltstudenter/- ansatte kan be om å få tatt opp slike saker i Læringsmiljøutvalget.

1.2 Læringsmiljøutvalget har et spesielt ansvar for å påse at bestemmelsene i § 4-3 i Lov om universiteter og høyskoler blir gjennomført:

1.3 A. Fysiske forhold

- at lokaler, adkomstveier, trapper m.v. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives
- at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet
- at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige
- at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås
- at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges
- at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse
- at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen
- at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn
- at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

B. Psykososiale forhold i den tiden studentene er tilknyttet institusjonen

C. Velferds- og studentsosiale forhold

Læringsmiljøutvalget skal kunne påpeke og foreslå holdningsskapende tiltak for å få til gode relasjoner mellom studentene og mellom studenter og ansatte på lærestedet.

1.4 Læringsmiljøutvalget har et spesielt ansvar for å følge opp Handlingsplan for tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne ved HiST og rapportere om tiltak.

1.5 Læringsmiljøutvalgets arbeid skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring.

1.6 Læringsmiljøutvalget er ikke en iverksettende enhet, og alle forslag /vedtak om konkrete tiltak må oversendes styret eller rektor.

1.7 Læringsmiljøutvalget skal rapportere årlig til styret, som har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Referat fra LMUs møter skal sendes styret til orientering.

2 Læringsmiljøutvalgets sammensetning, funksjonsperiode m.m.

2.1 Læringsmiljøutvalget skal bestå av:

- Studiedirektør

- Teknisk sjef, eller den rektor bemyndiger
- En dekan
- Koordinator for funksjonshemmede studenter
- 4 studenter
- 1 observatør fra Studentsamskipnaden

2.2 Rektor oppnevner medlemmer for de tilsatte med personlige varamedlemmer.
Studentparlamentet oppnevner selv 4 medlemmer til utvalget og 4 varamedlemmer.

Avdelingsvis fordeling bør tilstrebes.

2.3 Tilsattes medlemmer/varamedlemmer oppnevnes for ordinær valgperiode (4 år).
Studentmedlemmene oppnevnes for ett år av gangen; to medlemmer/vara følger kalenderåret, og ett medlem/vara har studieåret som funksjonsperiode.

2.4 Leder- og nestledervervet i utvalget veksler hvert år mellom de tilsatte og studentene.

2.5 SiT kan delta med fast observatør i Læringsmiljøutvalget, med talerett og forslagsrett, men uten stemmerett. Utvalget står fritt til å innkalle andre til å redegjøre på møtene.

2.6 Rektor er ansvarlig for opplæring av studentrepresentantene i utvalget.

HANDLINGSPLAN FOR LÆRINGSMILJØUTVALGET VED HiST 2014-2016

Forankring

I universitets- og høyskolelovens § 4-3 slås det fast at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og skal i samarbeid med studentsamskipnaden legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden ved lærestedet. Det er læringsmiljøutvalgets (LMU) oppgave å *bidra* til at bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven blir gjennomført, å *delta* i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø og *følge nøye med* i utviklingen av spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. LMU skal også være *orientert* om klager institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet og kan *gi uttalelser* om disse forholdene, samt *gjøres kjent* med eventuelle pålegg fra Arbeidstilsynet.

LMU skal årlig avgi rapport om *institusjonens arbeid* med læringsmiljø. I rapporten skal det fremgå hvilke forslag til tiltak for bedring av læringsmiljøet ved HiST som utvalget har foreslått. Utvalget er ikke en iverksettende enhet, jf. mandatet punkt 1.6.

Ved HiST har LMU også et spesielt ansvar for å følge opp *Handlingsplan for tilrettelegging av studenter med nedsatt funksjonsevne ved HiST* og rapportere om tiltak.

Kvalitetssikring av læringsmiljøet

Særlig viktig i arbeidet med høgskolens læringsmiljø er det å tydeliggjøre LMUs rolle. Det er behov for å styrke utvalget slik at det får en tydeligere rolle i løpende beslutningsprosesser knyttet til det helhetlige læringsmiljøet ved HiST.

Den sterke studentrepresentasjonen gjør utvalget unikt og viktig.

Det er viktig å merke seg at dette er en handlingsplan som omhandler LMUs eget arbeid og hvordan utvalget kan bidra til at bestemmelsene om læringsmiljø i uhl § 4-3 og eget mandat blir oppfylt, ikke institusjonens eget arbeid med læringsmiljø.

Handlingsplan for læringsmiljøarbeidet i inneværende periode dekker følgende områder:

1. Mangfoldsperspektivet
2. Fysisk læringsmiljø
3. Psykososialt læringsmiljø
4. Organisatorisk læringsmiljø

Disse områdene ivaretar de lovpålagte oppgavene til utvalget.

Med mangfoldsperspektivet menes høgskolens fokus på inkludering, og viktigheten av at man tilrettelegger for et godt læringsmiljø for alle studenter, uavhengig av kjønn, behov for tilrettelegging og bakgrunn.

Med det fysiske læringsmiljøet menes alle fysiske, ergonomiske, kjemiske og biologiske belastninger som kan ha innvirkning på studentens evne og mulighet for læring. Dette innbefatter blant annet temperatur, ventilasjon, inneklima, lyd- og lysforhold.

Psykososialt læringsmiljø omfatter psykologiske og sosiale forhold som har betydning for trivsel, helse og yteevne på lærestedet. Dette omfatter blant annet mellommenneskelige samspill og psykisk helse. Sosialt miljø, kultur og velferdstilbud inngår i det psykososiale læringsmiljøet.

Organisatoriske læringsmiljø omfatter forhold som tilrettelegging, fordeling, samarbeid og ledelse av arbeidet. Sentrale punkter kan være informasjonsflyt, tilbakemeldinger og studentdemokrati ved HiST. Dette inkluderer også det digitale læringsmiljøet.

Fokusområder perioden 2014-2016

Læringsmiljøutvalget ved HiST ønsker å vie følgende spesiell oppmerksomhet i perioden 2014-2016:

Mangfoldsperspektivet

LMU skal

- være pådriver og bidra til at læringsmiljøet oppleves som inkluderende, åpent og favner mangfoldet av studenter for å gi samtlige lik rett og mulighet til utdanning ved HiST
- være pådriver for å fremme universell utforming i institusjonens ordinære løsninger for å unngå stigmatisering. Dette omfatter blant annet undervisning, vurdering, bruk av IKT og læremidler

Fysisk læringsmiljø

LMU skal

- informeres tidlig i pågående byggeprosesser og HiST skal aktivt søke LMUs syn og medvirkning for å sikre at krav til fysisk læringsmiljø implementeres og kvalitet opprettholdes
- være pådriver til at alle undervisningsrom er tilfredsstillende teknisk utstyrt
- bidra til at det legges til rette for et godt inneklima
- arbeide for at HiST følger kravene til universell utforming
- bidra til god og oversiktlig skilting i HiSTs bygg og arealer

- være pådriver for effektiv bruk av undervisningsrom, lesesaler og grupperom
- være pådriver for at det bygges tilstrekkelig og tilpassede undervisningsrom, lesesaler og grupperom

Psykososialt læringsmiljø

LMU skal

- ha god kommunikasjon med Studentsamskipnaden i Trondheim for å ha et helhetlig bilde av studentenes læringsmiljø og identifisere behov for tiltak for å bedre studentvelferden ved HiST
- være en pådriver for en samordnet og helhetlig organisert veiledningstjeneste som skal dekke behovene for tilrettelegging innen det fysiske, pedagogiske og psykososiale læringsmiljøet ved HiST, hvor formålet er ivaretagelse av de oppgaver som utføres av blant annet SMS-tjenesten

Organisatorisk læringsmiljø

LMU skal

- etterspørre og være pådriver for oppfølging av et effektivt og velfungerende system for tilbakemeldinger og holde oversikt over klager fra studenter vedrørende læringsmiljøet samt påse at disse blir fulgt opp på en god og forsvarlig måte i institusjonen
- skal evaluere og styrke LMUs rolle ved HiST ved å avvikle dialogmøter mellom utvalget og avdelingene, SKU, AMU, SPO og SP. Målet er å skape engasjement og forankring i arbeidet med et godt og helhetlig læringsmiljø.
- skal holdes orientert om, gi råd og ved behov selv ta initiativ til innsamling av relevante data som angår studentenes læringsmiljø. Fremtredende i dette arbeidet er inntakskvalitetsundersøkelsen, kandidatundersøkelsen, selvevalueringer, helse- og trivselsundersøkelsen (SHOT) og Studiebarometeret. LMU skal ta stilling til tiltak på bakgrunn av resultater av disse. Studiedirektør forbereder ledelsen når det kommer saker fra LMU
- jevnlig motta rapport om og påse at HiST oppfyller sine plikter i *Handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse*

- synliggjøre LMU i form av deltagelse på aktuelle konferanser, seminarer samt promotere og gjøre utvalget kjent blant studentene
- delta i tildelingen av høgskolens pris for læringsmiljø – og studiekvalitet
- på vegne av Rektor sørge for at nye medlemmer gis god opplæring i utvalgets mandat og arbeid.